

Тема № 3. Організаційна структура ліги

Мета заняття: *ознайомитися з організаційною структурою ліги (асоціації); розглянути основні напрямки діяльності ліги та її функції.*

Питання для самостійного вивчення

1. Створення професійної спортивної ліги. Діяльність професійної спортивної ліги.
3. Статут професійної спортивної ліги

Ключові терміни та поняття: *професійна спортивна ліга, асоціація, менеджмент, клуб, команда.*

Методичні вказівки до вивчення теми

Вивчення теми необхідно розпочати з розгляду основної структурної одиниці професійного спорту – ліги (асоціації) та її професійної діяльності.

Під час розгляду **першого питання** необхідно чітко усвідомити, що професійна спортивна ліга є об'єднанням спортивних клубів, має статус юридичної особи та створюється:

- у складі національної спортивної федерації, статут якої передбачає організацію діяльності спортсменів-професіоналів, якщо це обумовлено статутними й регламентними документами відповідної міжнародної спортивної організації;

- поза складом національної спортивної федерації, якщо це обумовлено статутними й регламентними документами відповідної міжнародної спортивної організації;

- як спортивне об'єднання з місцевим або всеукраїнським статусом.

Далі потрібно зосередити увагу на ключових питаннях, якими займається ліга, як-от:

- визначення оптимальної кількості команд у лізі та їх раціональне розміщення на території країни (або країн, як у НХЛ);

- обґрунтування насамперед із фінансової точки зору кількості ігор у сезоні;

- удосконалення правил, календаря та системи змагань;

- регламентація кількості гравців у команді;

- визначення мінімуму зарплати гравців й максимуму зарплати на команду;

- розробка системи набору спортсменів у команди та правил переходу гравців із команди в команду;

- укладання колективного договору з Асоціацією гравців;

- порядок продажу прав телекомпаніям на трансляцію ігор тощо.

Окремо потрібно проаналізувати *переваги ліги*, у числі яких:

- суворі дисципліна;

- висока якість гри (немає слабких супротивників);
- певна система проведення ігор;
- можливість рівномірного розподілу доходів від телебачення;
- санкціонований набір і перехід гравців тощо.

При опрацюванні **другого питання** необхідно зосередити увагу на основному документі, що регламентує діяльність ліги. Мова йде про Статут.

У Статуті професійної спортивної ліги визначено:

- мету й завдання відповідної ліги;
- умови членства в лізі (порядок прийому нових команд);
- умови права команди на територію;
- права й обов'язки виконавчого та інших комітетів;
- права й обов'язки президента, скарбника, секретаря тощо;
- умови й календар регулярних чемпіонатів, ігор плей-оф та інших змагань, що проводяться лігою;

➤ умови регулювання ринком зайнятості гравців (визначається кількість гравців у клубах, основні положення контракту, вимоги до гравців, правила проведення драфту тощо);

- умови продажу прав на теле- і радіотрансляції.

Зверніть увагу, що регулювання ринку зайнятості гравців включає *п'ять аспектів, що регламентують умови їх праці:*

- формування складу команд;
- укладання угод (контрактів) із гравцями;
- розробка умов переходу гравців в інші команди;
- набір гравців у команди;
- правила перерозподілу гравців між командами ліги.

Основні управлінські функції ліги полягають у:

- розробці правил гри;
- складанні календаря змагань;
- зміні та визначенні кількості команд у лізі й кількості гравців у команді;
- прийомі до ліги нових команд;
- контролі за розташуванням команд на території країни та за її межами;
- укладанні контрактів на продаж прав на теле- і радіотрансляції ігор;
- встановленні для клубів ліміту на виплату зарплати гравцям, за який не можна виходити тощо.

Питання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте лігу як основну структурну одиницю професійного спорту.
2. Опишіть організаційну структуру управління в ігрових видах професійного спорту.

3. Який документ регламентує діяльність ліги?
4. Назвіть основні функції ліги та розкрийте їх сутність.
5. Сформулюйте права Ради управління як керівного органу професійного клубу.

Тестові завдання

1. *Основною структурною одиницею професійного спорту є:*
 - а) команда-фірма;
 - б) корпорація;
 - в) ліга.
2. *Укажіть об'єднання професійних клубів, команд, спортсменів, які здійснюють спільну спортивну й підприємницьку діяльність:*
 - а) професійна спортивна ліга;
 - б) професійний спортивний клуб (команда);
 - в) асоціація спортсменів-професіоналів.
3. *Укажіть приватну, акціонерну або корпоративну організацію, яка об'єднує різні групи людей з метою залучення їх до спортивного бізнесу:*
 - а) професійна спортивна ліга;
 - б) професійний спортивний клуб (команда);
 - в) асоціація спортсменів-професіоналів.
4. *Укажіть галузеву профспілку, діяльність якої спрямована на розширення прав спортсменів-професіоналів і поліпшення їхнього добробуту:*
 - а) професійна спортивна ліга;
 - б) професійний спортивний клуб (команда);
 - в) асоціація спортсменів-професіоналів.
5. *Укажіть адміністративний орган законодавчої виконавчої влади, який в ігрових видах спорту об'єднує певну кількість команд:*
 - а) ліга;
 - б) профспілка;
 - в) корпорація.

Завдання для самостійної роботи

Завдання 1. Встановіть відповідність, пов'язавши питання з правильною відповіддю.

Питання	Відповіді
Професійна спортивна ліга – це:	а) об'єднання спортивних клубів; б) об'єднання спортсменів-професіоналів; в) об'єднання професійних клубів, команд або спортсменів із метою проведення спільної спортивної та підприємницької діяльності; г) об'єднання спортивних клубів із метою проведення комерційної діяльності.
Професійний спортивний клуб – це:	а) акціонерна організація, що займається спортивним бізнесом; б) клуб, який має команду високого класу; в) організація, метою якої є отримання прибутку; г) приватна, акціонерна або корпоративна організація, що об'єднує різні групи людей із метою їх участі в спортивному бізнесі; д) приватна комерційна організація, яка надає послуги у сфері спорту.
Асоціації спортсменів професійних ліг – це:	а) галузеві профспілки, які борються за розширення прав спортсменів-професіоналів і поліпшення їх добробуту; б) професійні спортсмени, що об'єднані в певну лігу; в) громадська організація, що надає добровільну допомогу спортсменам після завершення їх кар'єри.
Найвищим органом влади у професійній лізі є	а) загальні збори членів ліги; б) Рада управління; в) адміністрація ліги на чолі з президентом; г) збори делегатів від спортсменів; д) директорат.

Завдання 2. Схематично зобразіть інфраструктуру професійних спортивних ліг.

Завдання 3. Напишіть есе на тему «Побудова взаємовідносин між клубами та між лігою і клубами у професійному спорті».